

**VERSLAG VAN DE REGIONALE RAADSMARKT OVER TOEKOMSTSCENARIO'S
VOOR PASWERK GEHOUDEN IN DE RAADSZAAL VAN HET RAADHUIS VAN
HEEMSTEDEN OP 26 JUNI 2012 VAN 20.00 – 21.45 UUR**

Gespreksleiding: de heer J. Botter (wethouder Heemstede)

Presentaties: de heer E. Dorscheidt, hoofd SoZaWe Haarlem, en de heer C. Boon, algemeen directeur Paswerk

Secretaris: mevrouw D. Taets van Amerongen

Aanwezig:

Raadsleden:

De heer R. Ates (HBB Heemstede), mevrouw A Brummer (VVD Heemstede), de heer W. Heeremans (CDA Heemstede), de heer R. Hiltmann (SP Haarlem), mevrouw Kerbert (D66 Haarlem), mevrouw Koper (PvdA Haarlem), de heer C. Leenders (VVD Heemstede), mevrouw M. Pippel (D66 Haarlem), mevrouw J. Ruitenbergh-Alphenaar (PvdA Heemstede), de heer H. Schell (PvdA Bloemendaal), de heer Schouten (SP Haarlem), de heer M. Snoek (CDA Haarlem), mevrouw H. van Vliet (GroenLinks Haarlem), mevrouw E. van de Weijer (CDA Heemstede), de heer Wiersma (CDA Haarlem), mevrouw L. van Zetten (D66 Haarlem), de heer H. van Zon (D66 Heemstede)

Wethouders:

De heer T. Bruggeman (Bloemendaal), de heer J Nieuwenburg (Haarlem), de heer G. Toonen (Zandvoort)

Paswerk:

De heer J Coops en mevrouw E. van Duttelen

Verslag: de heer G-J. Timmermans (Notuleerservice Nederland)

1. Opening

De heer J. Botter, evenals de overige aanwezige wethouders tevens bestuurslid van Paswerk, heet alle aanwezigen om 20.00 van harte welkom op deze bijeenkomst voor raadsleden uit de vijf in Paswerk deelnemende gemeenten. De bijeenkomst is belegd vanwege de vele ontwikkelingen rond het bedrijf. Het thans demissionaire kabinet heeft bij zijn aantreden ingrijpende veranderingen aangekondigd die zijn neergelegd in de Wet werken naar vermogen (Wwnv). Deze wet is nu controversieel verklaard, maar de gemeenten en het bedrijf hebben zich wel moeten voorbereiden op de inwerkingtreding. En daarnaast zijn ook andere factoren in het geding die nopen tot een bezinning op de toekomst van het bedrijf. Al die ontwikkelingen worden vanavond toegelicht, waarna de raadsleden de gelegenheid krijgen met elkaar van gedachten te wisselen over de verschillende scenario's die zich aandienen. Er vallen vanavond geen concrete besluiten, het gaat nu om het delen van informatie en het betrekken van de raden bij een goede besluitvorming. Helaas zijn niet alle vijf de raden vertegenwoordigd, maar wellicht komt er nog een volgende gelegenheid.

Wethouder **Nieuwenburg**, bestuursvoorzitter van Paswerk, voegt toe dat de dilemma's op tafel moeten komen bij het anticiperen op wetgeving. De afgelopen tijd is er veel werk verzet om de mogelijkheden in kaart te brengen. De wetgeving ligt nu even stil, maar er zijn wel enkele stappen mogelijk, ongeacht de wetgeving in Den Haag. Dan gaat het om bestuurbaarheid en het afschaffen van dubbele petten. Het bedrijf gaat alle gemeenten aan om een goede werkplek te scheppen voor een doelgroep die het niet gemakkelijk heeft op de arbeidsmarkt. Het bedrijf staat onder een heel andere druk dan voorheen. Dat schept een lastige verantwoordelijkheid jegens alle mensen die thans via Paswerk een werkplek hebben.

2. Presentatie E. Dorscheidt, hoofd Sociale Zaken en Werkgelegenheid Haarlem over ontwikkelingen rond Paswerk (zie bijlage)

De discussie rond de sociale werkvoorziening is twee jaar geleden in een stroomversnelling gekomen door de koppeling van het voornemen te komen tot één regeling ter ondersteuning van de onderkant van de arbeidsmarkt aan een bezuinigingstaakstelling. Het begrotingstekort bij Paswerk liep op door de afnemende subsidies uit Den Haag via de gemeente. Bovendien kondigde Den Haag per 1 januari 2012 een herstructureringsfaciliteit aan om de ergste gevolgen op te vangen. Voorheen kon het bedrijf in redelijke rust opereren; het ging om kwetsbare mensen, er ging veel geld in om en de invloed van gemeenten was beperkt. Nu is er alom discussie en hebben alle vijf de raden aangedrongen op toekomstscenario's.

Daar is het lenteakkoord tussendoor gekomen. De invoering van de Wwnv per 1 januari 2012 gaat nu niet door. De politieke meningsverschillen gingen niet zozeer over de inhoudelijke lijn om te komen tot één regeling, maar over de financiële gevolgen, met name voor de SW-sector. De uitslag van de verkiezingen kan op dat punt een verschil maken. Hoe dan ook, de verschillende regimes voor verschillende doelgroepen blijven vooralsnog in stand. Er komt geen aanscherping van de indicatiestelling voor de Wsw, dus de voorgenomen krimp tot 1/3 van de SW-plaatsen is voorlopig van de baan. Er komt geen mogelijkheid voor loondispensatie. Er komt geen gebundeld participatiebudget, wat enerzijds betekent dat de verantwoording nog steeds voor meer dan één regeling moet plaatsvinden en dus tijdrovend blijft en anderzijds dat er minder keuzevrijheid is voor de gemeente. De efficiencykorting op de Wsw gaat niet door, dus in 2013 blijft de rijkssubsidie voorlopig 25.000 euro per arbeidsplaats per jaar, maar de verwachting is dat men dat niet lang zal laten duren. Er komt geen herstructureringsfaciliteit, maar daar staat tegenover dat de gemeentelijke reserve voor de cofinanciering kan vrijvallen. De huishoudtoets is voorlopig ook ingetrokken, maar dat heeft geen gevolgen voor Paswerk.

De herstructurering van Paswerk blijft echter wel urgent, want er is een structureel financieel tekort en de gemeente willen zoveel mogelijk mensen uit deze doelgroepen aan het werk krijgen. Dat speelt bij alle Wsw-bedrijven in het land. Dat betekent dat de kaders veranderen en daar moet op ingespeeld worden. Om daar enige structuur aan te geven zijn scenario's bedacht. Voor de scenario's zijn enkele uitgangspunten vastgesteld. Er moet een financieel gezonde en transparante bedrijfsvoering komen. De instroom moet beperkt worden en de uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt moet groter. De dienstverlenende activiteiten en detachering moeten uitgebreid worden en de (verliesgevende) industriële activiteiten juist verminderd. Bovendien moet de bestuursstructuur gemoderniseerd worden. Men is uitgekomen op vier scenario's. Die staan nu wat op losse schroeven omdat allerlei financiële exercities na het lenteakkoord anders uitpakken. Heel belangrijk is het wegvallen van de mogelijkheid om mensen dankzij loondispensatie onder het minimumloon aan het werk te krijgen bij reguliere werkgevers. In het eerste scenario bedient Paswerk alleen de Wsw'ers oude stijl; dat is in feite een afbouwscenario tot in 2060 de laatste met pensioen gaat. In een tweede scenario bedient Paswerk ook de mensen die volgens de Wwnv aangewezen zijn op beschut werk. Daarbij zitten dus ook mensen uit de bijstand. In het derde wordt Paswerk een breed werkleerbedrijf voor diverse doelgroepen. Daarbij zijn twee subscenario's bedacht. In het eerste brengen alleen Haarlem en Zandvoort hun re-integratieactiviteiten onder bij Paswerk. In het tweede doen alle vijf de gemeenten dat. Het laatste scenario is een fusie met andere SW-bedrijven.

Scenario 1 lijkt hem op dit moment niet actueel, omdat er door het intrekken van de Wwnv geen sprake is van afbouw van de SW. Maar hij vermoedt dat het ook niet het wenselijke zal zijn als er weer wel gekozen wordt voor één regime. De overige scenario's blijven actueel. Men kan verder met de uitwerking, maar zal voor besluitvorming op de ontwikkelingen in Den Haag moeten wachten. De uitwerking van de bestuursstructuur kan wel ter hand genomen worden en is ook aan de gemeenteraden toegezegd.

De heer **Schouten** (SP Haarlem) vraagt of alle geld en energie die in het voorsorteren gestoken is, nu verspild is. Ontstaat er niet een sfeer van gelatenheid en we-zien-het-wel?

De heer **Boon** (Paswerk) denkt dat de betrokken partijen – de mensen, het bedrijf, de ambtenarij en het bestuur – nu dicht bij elkaar zijn komen te staan en elkaar meer op het netvlies hebben. Er is geen geld verspild, want alle denkwerk is op eigen kracht gedaan, zonder enige inhuur van consultants. Verder blijft men gewoon aan het werk en wacht men de ontwikkelingen in Den Haag af.

De heer **Snoek** (CDA Haarlem) zegt dat in Haarlem de raad nog volop in discussie is over de vraag of de re-integratie bij Paswerk moet worden ondergebracht. Daar is zelfs een motie aan te pas gekomen.

Mevrouw **Van de Weijer** (CDA Heemstede) zegt dat ook in Heemstede die discussie speelt.

De heer **Van Zon** (D66 Heemstede) zegt dat men beter positief kan stellen dat Haarlem en Zandvoort al besloten hebben hun re-integratie onder te brengen bij Paswerk en dat de overige gemeenten neigen naar aanbesteding waarbij Paswerk ook in beeld kan komen.

De heer **Dorscheidt** zegt dat ook in Haarlem en Zandvoort aanbesteding aan de orde kan zijn. Er is geen sprake van gedwongen winkelnering. Een en ander hangt ook samen met de bestuursstructuur. Het lastige van de huidige bestuursstructuur is dat de mensen die moeten beslissen over deze scenario's zelf ook wethouder zijn in een deelnemende gemeente met elk een eigen raadsdynamiek. Hij benadrukt dat er nog geen enkel besluit gevallen is.

De heer **Leenders** (VVD Heemstede) oppert dat men in de keuzes ook een tijdelijkheid kan inbouwen, zodat er tijdens de rit ook nog wisselingen van scenario's mogelijk blijven, als zich bijvoorbeeld een passend SW-bedrijf als fusiepartner aandient.

De heer **Dorscheidt** antwoordt dat al met de meeste SW-bedrijven gesprekken zijn gevoerd. Hoe dan ook zal men bij een voorgenomen fusie een focus voor het bedrijf moeten kiezen.

Mevrouw **Koper** (PvdA) merkt op dat de onderliggende gedachte voor één regime voor de onderkant van de arbeidsmarkt zeker niet verdwenen is. Dat was immers een aanbeveling van de commissie-De Vries die ten grondslag lag aan de Wwnv. Dat beperkt de bandbreedtes bij de alternatieven.

De heer **Dorscheidt** bevestigt dat. Het maakt in zijn ogen scenario I des te minder waarschijnlijk.

De heer **Snoek** (CDA Haarlem) vraagt wat er gebeurt met de vrijvallende reserves ter cofinanciering van de herstructureringsfaciliteit.

De heer **Dorscheidt** zegt dat er geld nodig zal blijven voor de herstructurering van het bedrijf. Het lijkt hem een goed idee daarvoor geld te reserveren. Zonder de landelijke faciliteit zal het langer gaan duren, maar hij sluit niet uit dat er alsnog een landelijke regeling komt om het proces te ondersteunen.

De heer **Botter** zegt dat er intussen ook hard wordt gewerkt om de sectoren metaal en grafisch om te vormen. Er wordt gekeken naar voorstellen voor samenwerking met derden of fusie. Niet alles staat stil; het werken aan de herstructurering gaat gewoon door. Daarom is het van belang te weten welke richting de raadsleden op willen.

De heer **Leenders** (VVD Heemstede) spreekt zijn zorgen uit over de traagheid en efficiency van het proces. Hij vreest dat het geheel niet van de grond komt als het te lang gaat duren. Hij pleit voor een versnelling. Hij begrijpt de complexiteit en het feit dat men op wetgeving moet wachten, maar vraagt toch wegen te zoeken om sneller tot de keuze voor een scenario te komen.

De heer **Dorscheidt** is het met hem eens. Hij had liever gezien dat de Wwnv gewoon was doorgegaan. Dat neemt niet weg dat er zorgvuldig gekeken moet worden of een keuze binnen veranderde kaders nog wel verstandig is.

De heer **Van Zon** (D66 Heemstede) vraagt hoe de dynamiek in stand te houden valt, want er komt hoe dan ook iets op de gemeenten af.

De heer **Botter** zegt dat de gemeenten bezig zijn met een proces dat hoe dan ook moet doorgaan. Er moeten lastige besluiten genomen worden over de locatie en de omvang en andere dingen die van belang zijn om een levensvatbaar bedrijf voor de komende tien tot vijftien jaar te realiseren.

3. Presentatie modellen voor een bestuursstructuur door Cees Boon, algemeen directeur Paswerk (zie bijlage)

Paswerk heeft nu nog een klassieke bestuursstructuur voor een Gemeenschappelijk Regeling (GR) die past bij de monistische tijd vóór het dualisme in het gemeentebestuur, met raadsleden in het Algemeen Bestuur. Nu gaan jaarstukken eerst naar de raden en komen dan ter vaststelling terug bij het AB, waarin dus ook raadsleden zitten. Dat proces duurt drie tot vier maanden. Alleen daarom al is modernisering aan de orde.

De heer **Leenders** (VVD Heemstede) merkt op dat dit ook te maken heeft met de manier waarop de politiek ertegenaan kijkt. Als de directie van Paswerk, gesteund door het DB, de zaken meer dwingend zou voorleggen, zou de keuze gemakkelijker tot stand komen.

De heer **Boon** zegt dat hij te maken heeft met afspraken over procedures voor het vaststellen van begrotingen en beleidstukken. Als het alleen aan de directie zou liggen, was hij al afgelopen januari op een nieuwe manier aan de slag gegaan.

Er zijn verschillende mogelijkheden voor modernisering in kaart gebracht:

- Een aangepaste GR, zonder raadsleden in het AB, dualistisch werkend met alleen regie over de uitvoering, waarbij het DB (=AB) alleen verantwoording aflegt aan de colleges. De raden stellen de kaders en de colleges leggen verantwoording af aan hun raad. De pettenproblematiek van de raad is daarmee opgelost, die van de bestuurders niet.
- Een overheids-NV of -stichting, waarbij de gemeenten aandeelhouders worden en er gewerkt wordt met zakelijke contracten over uitvoeringspraktijken. Een Raad van Commissarissen houdt toezicht, het beleid wordt vastgesteld door de aandeelhouders. Waar de gemeenten nu nog opdrachten kunnen geven aan hun GR, gaan dan aanbestedingsregels gelden.

De heer **Van Zon** (D66 Heemstede) vraagt of een NV of een stichting de voorkeur verdient.

De heer **Boon** zegt dat beide juridische eenheden mogelijk zijn, maar er zijn nuanceverschillen. Pantar in Amsterdam is een stichting. De meeste gemeenten kiezen voor een NV.

Mevrouw **Ruitenbergh** (PvdA Heemstede) vraagt naar de rol van de raad in deze constructie.

De heer **Boon** antwoordt dat het college de aandeelhouder is en verantwoording aflegt aan de raad.

De heer **Van Zon** (D66 Heemstede) vindt de centrale vraag op welke afstand men de Wsw wil zetten. Hij vraagt of daar in het bestuur over gesproken is en is benieuwd naar de opvattingen van raadsleden.

De heer **Boon** antwoordt dat dit altijd de centrale vraag is. Sommigen zijn voorstander van een gemeentelijke dienst, anderen willen de Wsw op afstand zetten in een NV. Dat is een politieke keuze. De gemeenschappelijke RKC's hebben de vorige raadsperiode een rapport gemaakt over deze vraag. Elke raad blijkt een eigen afweging te maken. De Wsw is als een wettelijke taak belegd bij gemeenten. In essentie zijn de Wsw'ers in dienst van het college. De afstand tot de uitvoering kan dus niet oneindig groot zijn.

- Een mengvorm van GR en NV (of stichting), waarbij de gedualiseerde GR gehandhaafd blijft onder toezicht van de wethouders en het uitvoerend bedrijf een NV of BV wordt dat wordt gecontroleerd

door een Raad van Commissarissen. Spaarnelanden is een voorbeeld van een NV van de gemeente Haarlem.

Bij de keuze voor een bestuursstructuur zijn de volgende criteria van belang:

- Operationele zelfstandigheid: de gewenste afstand tot de Wsw
- De regels waaraan het bedrijf moet voldoen volgens de verschillende regimes
- De aanbestedingsproblematiek
- De fiscale optimalisatie voor vennootschapsbelasting en btw
- Personele consequenties voor Wsw'ers en ambtelijk personeel
- Regeling bestuur en toezicht

Mevrouw **Brummer** (VVD Heemstede) vraagt naar de meest voorkomende vorm in Nederland. Zij wil vermijden dat hier weer een nieuw wiel uitgevonden wordt.

De heer **Boon** zegt dat de gedualiseerde GR en de mengvorm het meest voorkomen.

4. Discussie en vervolg

De heer **Botter** vraagt of iemand een voorkeur durft uit te spreken.

De heer **Schell** (PvdA Bloemendaal) zegt dat voor hem vooropstaat dat Paswerk zijn werk moet kunnen blijven doen met de Wsw in een GR en de rest in een NV. Hij wil bij voorkeur een structuur die bestand is tegen elke nieuwe wetgeving. Volgens hem voldoet de mengvorm daaraan, omdat er maar een klein deel afhankelijk is van de wetgeving. Hij wil de directie en het bestuur zoveel mogelijk ruimte geven en de raad op afstand zetten.

De heer **Heeremans** (CDA Heemstede en AB-lid Paswerk) zegt dat er voor hem geen twijfel is over de kern van Paswerk – de SW-kant. Daar moet de afstand klein blijven. Zaken als detachering en re-integratie vindt hij lastiger. Daar gaat het eerder om goede afspraken. Hij vindt het als raadslid moeilijk als bestuurslid altijd het belang van Paswerk te dienen. Die twee rollen kunnen elkaar bijten.

De heer **Ates** (HBB Heemstede) zegt er moeite mee te hebben dat bedrijven op afstand hun eigen koers gaan uitzetten. Hij is ervoor raadsleden in het toezicht te houden, ook als dat dubbele petten oplevert. Anders geeft hij de voorkeur aan helemaal uitbesteden.

De heer **Botter** zegt dat hij als aandeelhouder in de Meerlanden zit, waar een gemeentelijke taak op het gebied van afvalverwerking wordt uitgevoerd. Daar is ook een Raad van Commissarissen, het is dus een zelfstandig bedrijf. Bij het uitbesteden van taken moet echter wel telkens uitgezocht worden of dat juridisch haalbaar is.

Mevrouw **Pippel** (D66 Haarlem) wijst op het belang van de juiste financiële en inhoudelijke prikkels om het bedrijf de goede kant op te bewegen en perverse prikkels die de uitstroom van mensen juist belemmeren weg te nemen. Het moet voor het bedrijf juist interessant worden mensen naar de arbeidsmarkt te geleiden.

Mevrouw **Van Zetten** (D66 Haarlem) stelt dat de goede cao voor Wsw'ers de uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt belemmert.

Mevrouw **Koper** (PvdA Haarlem) zegt dat men moet kijken waar in de metropoolregio vraag naar arbeid gaat ontstaan waar Paswerk met gerichte opleidingen mensen op kan voorbereiden. Volgens haar horen in een dualistisch stelsel raadsleden niet thuis in een bestuur van een GR.

De heer **Snoek** (CDA Haarlem) vindt dat ook Haarlemmermeer betrokken zou moeten worden in de regionale samenwerking van de metropoolregio. In jaarverslagen zou Paswerk moeten aangeven hoeveel

mensen langs die regionale lijnen zijn uitgestroomd naar een reguliere baan, zodat daarop gestuurd kan worden.

Mevrouw **Kerbert** (D66 Haarlem) zegt dat zakelijke contracten met financiële prikkels niet voorbehouden zijn aan een zelfstandig bedrijf. Er zijn meer variaties mogelijk en zulke afspraken zijn in elke structuur te maken. Paswerk is niet de enige partner en er zijn meer keuzes te maken. Een gemeente zou ook zelf zaken in huis kunnen halen.

De heer **Van Zon** (D66 Heemstede) bepleit het per taak bekijken van de gewenste afstand. Wettelijke taken moeten in een GR geregeld worden, de andere taken kunnen aan de markt uitbesteed worden, ook bij een in onderdelen opgeknipt Paswerk. Daarin zou men Paswerk organisatorisch kunnen ondersteunen.

De heer **Leenders** (VVD Heemstede) denkt dat door opknippen de transparantie en focus worden vergroot. In dit veld moet een organisatie niet te veel gaan schuiven.

De heer **Botter** is benieuwd of partijen regionaal overleg gevoerd hebben over deze kwestie.

Mevrouw **Ruitenbergh** (PvdA Heemstede) zegt geen reactie gekregen te hebben op haar mailbericht aan partijgenoten in Bloemendaal. Zij vindt dat partijen eigenlijk regionaal zouden moeten optrekken. Zij is benieuwd naar de voorkeuren van de directie van Paswerk zelf.

De heer **Boon** betreurt het dat hij de scenario's niet met financiële doorrekeningen van trends heeft kunnen laten zien, omdat het kader van de Wwnv nu even is weggefallen. Dan had hij beter kunnen aangeven waarom hij voorstander is van een gemengd scenario met een dualistische GR en een zelfstandig bedrijf. Hij wijst op de uitgedeelde krant die een beeld geeft van wat Paswerk nu allemaal te bieden heeft. Er staan opmerkelijke resultaten in van de re-integratiedivisie, die volgens hem door geen ander bedrijf geëvenaard worden. Paswerk heeft volgens hem veel oplossingen voor verschillende doelgroepen in huis en hij raadt de raadsleden aan dat goed tot zich te laten doordringen alvorens een keus te maken.

De heer **Botter** vraagt de heer Nieuwenburg of hij nu voldoende gehoord heeft om tot een keuze te komen.

Wethouder **Nieuwenburg** (voorzitter Paswerk) zegt dat alle voorbereidingen van de afgelopen maanden zeker niet voor niets geweest zijn. Wat er in Den Haag staat te gebeuren is van invloed. De kans is niet uitgesloten dat er volgend jaar exact dezelfde Wwnv wordt ingevoerd, maar het kan ook een ander verhaal worden. In beide gevallen liggen er bouwstenen om een goed besluit voor te leggen aan de gemeenteraden, dat zakelijk is en haalbaar voor een levensvatbaar bedrijf. Intussen kan gewerkt worden aan een nieuwe bestuursstructuur. Hij vraagt de aanwezigen daarvoor input te leveren. Het streven is na de zomer de modellen verder uit te werken.

5. Stellingen

- Het belang van de SW'er staat voorop en dat mag wat kosten.

De heer **Hiltemann** (SP Haarlem en bestuurslid Paswerk) zegt al jaren te propageren dat het wat mag kosten. Daar moeten gemeenten geld voor reserveren. In Haarlem is dat ook gebeurd, maar als er geld over was, vloeiende dat terug in de algemene reserve omdat men vond dat Paswerk zijn eigen broek moet ophouden. Hij vindt dat men binnen de begroting geld moet blijven reserveren voor dit doel.

De heer **Snoek** (CDA Haarlem) stelt dat de vraag is of die kosten voor beschut werken gedekt kunnen worden uit de opbrengsten van andere activiteiten, bijvoorbeeld detachering. Dat lukt sommige Wsw-bedrijven immers wel.

De heer **Botter** zegt dat dan ook gebruikgemaakt kan worden van andere regelingen. Hij denkt dat men het eens is dat de zorg voor deze kwetsbare groepen geld kost, maar dat men van mening verschilt over de mate waarin dat door de gemeente zelf gedekt moet worden.

De heer **Boon** (Paswerk) stelt dat de gemeenten alleen in 2005 en 2009 hebben bijgedragen aan de kosten van Paswerk en in andere jaren geen cent.

Mevrouw **Koper** (PvdA Haarlem) merkt op dat de gemeente Haarlem ook veel werk laat uitvoeren door mensen van Paswerk, bijvoorbeeld schoonmaak en post.

De heer **Leenders** (VVD Heemstede) vindt alle stellingen verwerpelijk, omdat de volgorde verkeerd is. Het moet eerst gaan over wat men voor welke groepen wil doen en hoe men dat wil inrichten. Pas daarna volgt de berekening van de kosten. Hij herhaalt zijn zorg over de lange duur van dit proces. Hij is voorstander van een transparant bedrijf met duidelijk te oormerken onderdelen, zodat een gemeente kan zien waar voor welke doelgroep iets te regelen valt en dan maatwerk kan vragen. Hij is dus voor scenario 3b. Hij is minder gelukkig met een GR in deze complexe situatie.

Wethouder **Toonen** (Zandvoort) zegt dat de gemeente zaken in de gaten wil houden, maar dat de raad niet overal bovenop kan zitten. In feite is men al jaren in overtreding met de monistische structuur. Hij is dus voor een duale GR. Als de heer Leenders geen GR wil, moet hij zich realiseren dat Heemstede dan een eigen Wsw-bedrijf moet beginnen om wettelijke verplichtingen te kunnen nakomen. Hij geeft toe dat er nadelen kleven aan een GR, maar vooralsnog weet hij geen betere constructie. Gemeenten moeten de afweging maken welke taken er liggen en hoe die het best zijn uit te voeren. Zandvoort heeft geen gezamenlijke SoZaWe zoals Heemstede. Maar Zandvoort zoekt wel samenwerking met Haarlem en denkt over het samenvoegen van SoZaWe en Wmo. Daarom is Zandvoort voorstander van scenario 3a.

Wethouder **Bruggeman** (Bloemendaal) zegt dat Bloemendaal met dertig mensen een bijzonder klein aandeel heeft in de Wsw en re-integratie. Daarom vindt Bloemendaal een zekere bestuurlijke afstand tot Paswerk belangrijk, maar wel gevoed door het bijzonder belang van de SW'er. Men wil graag diensten inkopen bij Paswerk als gezond bedrijf, maar ook de vrijheid hebben elders diensten in te kopen. Dat leidt tot interessante discussies in het DB van Paswerk en in de gemeenteraad. Maar die bestuurlijke afstand vindt men belangrijk.

De heer **Botter** zegt dat dit ook het standpunt is van Heemstede. Hij ziet een spannende en interessante tijd tegemoet als het gaat om de vormgeving van Paswerk. Het proces duurt langer dan gehoopt en een spoedige oplossing is gewenst, zeker voor de bestuursstructuur. De zaken zijn echter in de wielen gereden door de ontwikkelingen in Den Haag rond de Wwnv. Maar er zitten dingen aan te komen. Het is van belang een goede keuze te maken zodat er een solide basis voor de komende vijftien jaar gelegd wordt. Hij bedankt de aanwezigen voor hun bijdragen en polst de belangstelling voor een herhaling in deze setting. Hij constateert dat er voldoende animo is voor een vervolgbijeenkomst als daar aanleiding toe is. Hij nodigt iedereen uit nog even na te praten in een informele setting en sluit de bijeenkomst om 21.45 uur.